

ROMANIAN FIRST DAY COVER

Doamnele
Voievozilor
români

Doamna Stanca, soția lui Mihai Viteazul

CZU 94(498)»15»(092)Basarab N.

NEAGOE BASARAB (1482 - 1521) 500 DE ANI DE LA TRECEREA LA CELE VEȘNICE

NEAGOE BASSARAB (1482 - 1521)
500 YEARS OF THE TRANSITION TO THE ETERNAL

Abstract: The article reviews the essential data related to the life and activity of the mountain ruler Neagoe Basarab (1482 - 1521), the lord of the Romanian Lands between 1512 and 1521. The lacy slip and the postage stamp with the ruler's image are presented. the occasion of the 500th anniversary of the transition to the eternal ones.

Keywords: Neagoe Basarab, mountain rulers, sovereignty, monetary issue, romphilately, postage stamps

Domnitor muntean, plin de evlavie și erudit, viteaz și dibaci în meșteșugul armelor și organizarea armatei, iscusit gospodar, politician desăvârșit, abil diplomat, Neagoe Basarab a fost omul epocii sale.

A condus Țara Românească după principiile europene, renaștentiste, a transformat Argeșul în Capitala Ortodoxismului, a reușit să fie în atenția regilor Ungariei, a sultanilor,

a Papei și a venețienilo².

După unii, Neagoe Basarab era fiul marelui vornic Pârvu Craiovescu și al soției acestuia, Neaga, după alții, al lui Basarab al IV-lea cel Tânăr. A crescut în casa lui Pârvu Craiovescu, unde a primit, după moda vremii, o educație temeinică. Cunoștea greaca, slavona și latina. A călătorit prin câteva țări din Europa centrală și prin Imperiul Otoman. La încheierea acestor călătorii, preia diferite funcții în structurile statale din Țara Românească. Este numit mare postelnic în 1501 și mare comis în perioada 1510-1511.

După ce a urcat pe tronul Țării Românești (23 ianuarie 1512), Neagoe Basarab a încurajat dezvoltarea comerțului și meșteșugurilor.

A practicat o politică de echilibru, căutând să contrabalanseze suveranitatea turcească prin legături diplomatice cu puterile creștine precum Ungaria, Veneția și Roma, a încercat să medieze conflictul dintre creștinii ortodocși și catolici. Neagoe Basarab a făcut donații generoase mănăstirilor ortodoxe din Țara Românească, țărilor din Balcani, Patriarhiei Ecumenice, lăcașurilor de cult din Ierusalim și de la Muntele Sinai.

În timpul domniei sale a fost construită Mănăstirea Curtea de Argeș, în jurul căreia s-a născut legenda Meșterului Manole.

Fig. 1 Timbrul cu valoarea nominală de 9 lei

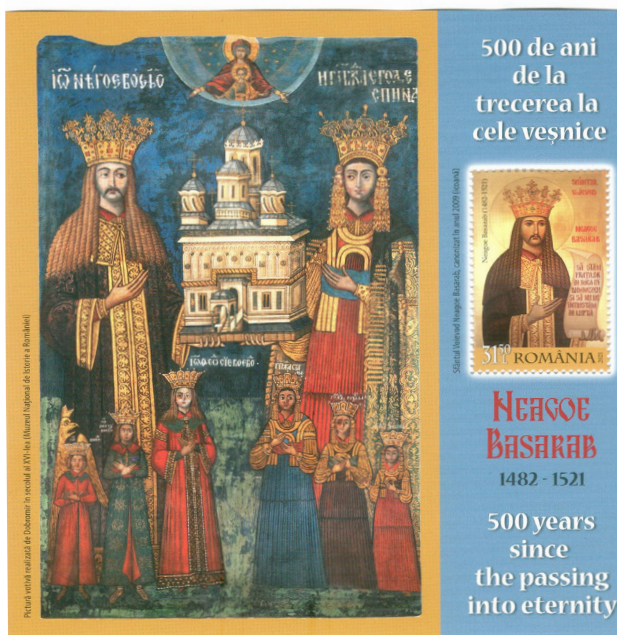

Fig. 2 Colița dantelată cu valoarea de 31,5 lei

² Mirela Sorina Mateescu. Neagoe Basarab, un început de domnie plin de peripeții, pp. 1-2.

Neogoe Basarab este autorul uneia dintre cele mai vechi capodopere ale literaturii vechi sud-est europeană, **Învățăturile lui Neogoe Basarab către fiul său Teodosie**, scrisă în slavonă, dar tradusă în română în anul 1654.

A domnit în perioada 23 ianuarie 1512 - 15 septembrie 1521 și a fost căsătorit cu nobila sârbă Milița Despina.

La 500 de ani de la urcarea lui Neogoe Basarab pe scaunul Țării Românești, Banca Națională a României a pus în circulație, la 25 iunie 2012, o emisiune monetară formată dintr-o monedă de aur cu titlul de 900 ‰, având valoarea nominală de 100 de lei, într-un tiraj de 250 de exemplare și dintr-o monedă comemorativă de circulație, de alamă, cu valoarea nominală de 50 de bani, emisă într-un tiraj de 1.000.000 de exemplare³.

Fig. 3 Moneda de 50 de bani cu Neogoe Basarab

A fost canonizat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în data de 8 iulie 2008, care a hotărât proslăvirea Sfântului Voievod **Neogoe Basarab**, pentru faptele sale sfinte și înflorirea vieții spirituale duhovnicești ortodoxe din Țara Românească. Prăznuirea lui se face pe data de 26 septembrie.

Fig. 4 Plicul „prima zi” cu ștampila din 5 august 2021

³ Neogoe Basarab, Wikipedia, pp. 1-3.

Romfilatelia a introdus în circulație pe 5 august 2021, emisiunea de mărci poștale **Neogoe Basarab, 500 de ani de la trecerea la cele veșnice**.

Emisiunea de mărci poștale este alcătuită dintr-un timbru, o coliță dantelată și un plic echipat cu timbrul emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila „prima zi”.

Pe timbrul cu valoarea nominală de **9 lei** este reprodus portretul lui **Neogoe Basarab**, așa cum apare în pictura votivă de la Mănăstirea Curtea de Argeș, executată de zugravul Dobromir din Târgoviște.

Cu prilejul restaurării din secolul al XIX-lea, pictura a fost desprinsă de pe peretele bisericii și, după un periplu de mai multe decenii prin diferite muzee, a ajuns la Muzeul Național de Istorie a României, unde a fost supusă, în perioada anilor 2008-2009, unui meticolos proces de restaurare.

Fig. 5 Carte poștală cu timbrul Neogoe Basarab

Pe timbrul coliței dantelate, cu valoarea nominală de **31,50 lei**, este ilustrată o icoană reprezentându-l pe **Sfântul Voievod Neogoe Basarab**, canonizat în anul 2008, iar în compoziția grafică a coliței se regăsește reproducerea picturii votive din biserica Mănăstirii Curtea de Argeș în care, alături de domnitor, apare Doamna Despina Milița și cei șase copii ai lor.

Plicul „prima zi” este francat cu timbrul emisiunii și are reprodusă imaginea picturii votive, fiind obliterate cu ștampila din data de 5 august 2021. Emisiunea conține și o carte poștală cu timbrul de 9 lei, pe fundal imaginea tabloului votiv iar în prim plan biserica Mănăstirii Curtea de Argeș, așa cum arată în prezent⁴. **Romfilatelia** a onorat acest eveniment important din istoria noastră și merită toate felicitările pentru abordarea acestui subiect.

19 noiembrie 2021

⁴ Broșura emisă de Romfilatelia cu ocazia punerii în circulație a acestei emisiuni legată de Neogoe Basarab